

Osvježavajući vikend u alpskim dolinama

Dolaskom prvih ljetnih dana i vrućina razmišljamo kako pobjeći u prirodu i potražiti osvježanje i mir. Najčešće je ljeto rezervirano za more, no ima i drugih neistraženih mogućnosti odmora i opuštanja. Mi smo zavirili u prekrasan kutak planina i dolina Alpa i otkrili netaknutu prirodu i savršen mir

Slovenija je zemlja o kojoj većinom razmišljamo zimi kako bismo posjetili skijališta. No ona ima mnogo što može ponuditi i ljeti. Proveli smo vikend u četiri prekrasne doline posjećujući seoska imanja – kmetije. Započeli smo putovanje u dolini Podvolovljek i krenuli prema seoskom imanju Selišnik. Okruženi pašnjacima, livadama i planinama, stižemo na gospodarstvo gdje nas ljubazno dočekuju domaćini Branko i njegov otac, Lojze Petek. Kmetija Selišnik najpoznatija je po proizvodnji mesne delicije gornjesavinjski želudac. Specijalitet nosi zaštićenu geografsku oznaku Europske unije, kojom svoje proizvode mogu opremiti samo oni koji su uključeni u postupke za stjecanje certifikata. Upravo domaćinstvo Selišnik, jedno je od tri nositelja certifikata za gornjesavinjski želudac na svijetu. Za svoje suhomesnate proizvode osim navedenoga, ovo domaćinstvo dobilo je više priznanja za kvalitetu. Uz priču o želucu, na red je, naravno, došla i degustacija. Uz odličan okus i miris mesne delicije savršeno je legao i domaći sok od bazge.

Nakon kraće šetnjice prekrasnom prirodom, stigli smo do kmetije Govc-Vršnik gdje nas je dočekala domaćica Marjana Vršnik. Uz liker od borovnica ubranih iz njihove šume, Marjana nam je ispričala kakav je život na selu. U ovoj veličanstvenoj prirodi najgore su zime koje su jako hladne. Obitelj uzgaja goveda pa su svi mliječni proizvodi napravljeni isključivo od domaćeg mlijeka. Prije ručka baziranoga na domaćim namirnicama, krećemo u kratku šetnju imanjem. Svjež zrak, zelene livade i bistar potočić Bela okruženi su ogromnom planinama koje zaokružuju netaknutu prirodu i savršen mir. Sunce nas prži, no nema one klasične sparine i teškog disanja. Osjeća se samo toplina, a osvježili smo se pitkom vodom iz osvježavajućeg potočića Bele. Ručak u kmetiji Govc-Vršnik je prava kraljevska gozba. Kuharice su svoje kulinarske vještine naslijedile od bake Nine i poslužile nas vrhunskim ručkom. Za naše nepce bila je neobična juha od domaćeg sira, ali nije bila neukusna. Za one izbirljivije tu je bila i domaća goveđa juha. Glavno jelo bilo je od goveđeg pečenog mesa uz razne priloge,

no najupečatljiviji prilog je bio njihova poznata štrukla od sira. Sir prepun okusa u domaćem vučenom tijestu i sve skupa skuhanu i gazi delicija je koju bi mogli jesti svaki dan. Za desert je poslužena ukusna štrudla od rabarbare sa sladoledom. Punog trbuha, popili smo kavu na terasi s prekrasnim pogledom u veličanstvene planine.

Nakon kraćeg odmora, uputili smo se prema Logorskoj dolini i parku prirode. Na ulasku u park prirode pruža se nezaboravan pogled na Logorsku dolinu. Zelenilo, svjež zrak i netaknuta priroda ostavljaju dojam kao da smo u raj. Najposjećenije mjesto u parku je slap Rinka do kojeg smo i mi prošetali. Visok 90 metara s ravnim padom od 80 metara, za slap Rinku kažu da ima čarobnu karakteristiku – puni energijom.

Park prirode obiluje i raznolikim biljnim i životinjskim svijetom. Mi smo naišli na sljepića, no u ovoj prekrasnoj šumi ima i opasnijih stanara. Poznata je otrovna zmija koju se prigodno zove gad. Ali, nema zabilježenih ugriza gada stoga smo bezbrižno uživali u parku. U parku ima hotela i apartmana u kojima se može odsjesti kako biste stekli potpuni doživljaj ovog čarobnog mjesta u nekoliko dana. U svojoj ponudi park ima radionice za najmlađe, ponude za mlade, ali i za najstarije. Svatko može naći mjesto za sebe u ovoj prirodnoj bajci. Opijeni svježinom krećemo dalje u zagrljaju istinske prirode.

Posljednje odredište ovog dana je kmetija Matk gdje ćemo prenoćiti. Matkov kot jedno je od najosamljenijih ledenjačkih dolina u Kamniško-Savinjskim Alpama. Već nekoliko stoljeća Matkovi ovdje gospodare u suživotu s prirodom. Ovo obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, prije drugog svjetskog rata, sa svojih 700 hektara bilo je jedno od najvećih u tadašnjoj državi. Prošetali smo s Klemenom Matkom malim dijelom prekrasnih prostranih šuma, provlačili se kroz šumu do očaravajućeg slapa i imali osjećaj kao da smo otkrili skriveni biser prirode.

U kmetiji Matk srdačno su nas je dočekala cijela obitelj, a prekrasnom okućnicom šetale su domaće životinje: konji, goveda, koze, i kokoši. Večera je bila zaista spektakularna. Domaća juha od gljiva, pečena janjetina s raznim prilozima i štrudla od borovnice sjajno su nam prijali nakon cjelodnevnog šetnje. No, tu nismo stali. Poslije večere otišli smo u šetnju planinama i uživali u veličanstvenim pogledima. Prije spavanja, domaćin Klemen podigao je atmosferu svirajući citru i pjevajući slovenske i hrvatske pjesme.

Nastavili smo još malo u planinama, do kmetije Klemenšek gdje nas je dočekao vlasnik imanja, Danijel Klemenšek. S njime smo prošetali i uživali u širokom pogledu na cijelu Logarsku dolinu: Matkov Kot, Kamniško Savinjske Alpe te susjedne planine. Pogled je nezaboravan - ledenjačke doline okružene šumom smreke, ponorima i stijenama Kamniško Savinjskih Alpa, zelenim i cvatućim travnjacima. Na tom dijelu panoramskog puta uvijek puše vjetar, a upravo je taj vjetar značajan za kvalitetu suhomesnatih proizvoda, pripremljenih po tradicionalnim recepturama obitelji

Klemešek koje smo imali priliku degustirati. Danijel nam je pokazao i kapelicu koju su 1911. godine sagradili njegovi preci Rok i Helena, a 2011. godine su je Danijel i njegova žena Judita obnovili. Mala kamena kapelica prekrasno izgleda u zagrljaju prirode. Ovdje je završio naš put planinama i krećemo u doline.

Prvi na redu je Soržev mlin. Vlasnik imanja je simpatični i pozitivni Oton Samec. Dočekao nas je sa širokim osmijehom i radosno nam pokazao svoje imanje. Preljipe kuće i mlin okruženi zelenilom i potocima. Na njegovom imanju mogu se iznajmiti apartmani, ali i prostor u prirodi prigodan za piknike. Oton će vam rado sve pokazati jer je njegovo imanje i edukativno gospodarstvo. Ovdje još uvijek na vodeni pogon rade mlin i pila venecijanka. Cijelo obiteljsko gospodarstvo proglašeno je kulturnim spomenikom jer tu su sačuvane stare zgrade: *kozolec toplar*, obnovljena mlinareva kuća, pčelinjak i staja. Domaćinstvo je dio europske mreže kuća s tradicijom. Zbog izuzetnog osjećaja za baštinu i brojnih očuvanih predmeta i alata iz prošlosti ovo gospodarstvo ima poseban čar.

Nakon Sorževog mlina, uputili smo se na posljednje odredište u prekrasnoj Sloveniji – vinogradarsko imanje Gruska. Vlasnik Jože Mramor dočekao nas je s degustacijom svog vina i domaćeg želuca. Nakon kratkog druženja, krenuli smo u šetnju vinogradima. Jože nam je pokazao vinograd star 200 godina koji se i danas obrađuje na stari način. Kolci su drveni i svaki kolac se mora jednom godišnje nabrusiti i okrenuti kako ne bi istrulio. Čuli smo i o raznim sortama grožđa, obradi vinove loze, ali najzanimljivija je bila priča kako je nastalo njegovo Anino vino. Naime, njegova žena Ana ne voli alkohol i uvijek se žalila kako muškarci imaju vino za piće, a ona nema. Tako je Jože odlučio napraviti slatko desertno vino samo za svoju ženu. Jednom prilikom, došao mu je prijatelj i kušao to vino i pitao ga što je to. Jože mu je odgovorio da ne dira to jer je to Anino vino. Na to je njegov prijatelj napisao „Anino vino, ne diraj“ i tako je ovo vino dobilo ime.

Očarani prekrasnim doživljajima iz Slovenije, krenuli smo prema Klanjcu u Zagorju. Tamo nas je dočekala mlada Paula koja nam je pokazala stare sarkofage obitelji Erdödy i odvela nas u vinariju Sever. Vlasnik Zvonko Sever ponudio nam je više vrsta vina za degustaciju, no najupečatljiviji je bio Sokol. Sokol je autohtona klanječka sorta čiji su pisani tragovi stari preko sto godina. U suradnji s Agronomskim fakultetom u Zagrebu i ampelografskim zavodom, sorta Sokol genetski je potvrđena kao autohtona i razmnožena vrsta sa zadnjih 20 trsova. Za sada se Sokol ne može naći u vinarijama i na policama naših trgovina, ali Zvonko se nada da će se uskoro i to dogoditi. U ugodnoj atmosferi, uz vrhunska vina, sireve i bučino ulje, zagorsku vinsku „molitvu“ i puno smijeha, završili smo svoje prekrasno i opuštajuće putovanje.